

Modré z nebe, 2022, kombinovaná technika, 100 x 70 cm

Pavel Rajdl

Narozen 21. října 1942 v Pelhřimově

Studia:

1959 – 1963 Pedagogická fakulta UK v Praze (výtvarná výchova – profesori Cyril Bouda, Martin Salcman a Karel Lidický), 1966 – 1970 scénografie a dějiny umění (Praha)

Profesní aktivity:

Malba, kresba, keramika, výtvarná pedagogika. Od roku 1992 je kurátorem Galerie V zahradě v Kolíně, jejímž byl zakladatelem. Od roku 1994 organizátor tradičních bienále volné figurální keramiky Keramické setkání, která se konají ve výstavních prostorách v Kolíně. Člen Sdružení výtvarných umělců keramiků, člen Středočeského sdružení výtvarníků UVU ČR.

Symposia:

2012 International Art symposium, Nesvady, Slovensko
2010 – 2017 Keramické studio, Kohoutov
2014, 2016 Kolínské roviny, Kolín

Zastoupení ve sbírkách:

Česko, Německo, Japonsko, USA, Švýcarsko, Rakousko, Švédsko, Holandsko, Francie, Itálie, Austrálie, Slovensko, Kanada

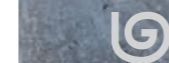
2013 Cena města Kolína za výtvarnou tvorbu

Vydala Galerie umění Karlovy Vary,
příspěvková organizace Karlovarského kraje
k výstavě Pavel Rajdl - ZA OBZOREM - malba, keramika
Interaktivní galerie Becherova vila
17. 5. - 23. 6. 2024
V dubnu 2024, nákladem 500 ks.

Koncept výstavy a text: Jan Samec
Grafická úprava: X2015, s.r.o.
Tisk: Tiskárna Median, s.r.o.
ISBN: 978-80-88319-67-2

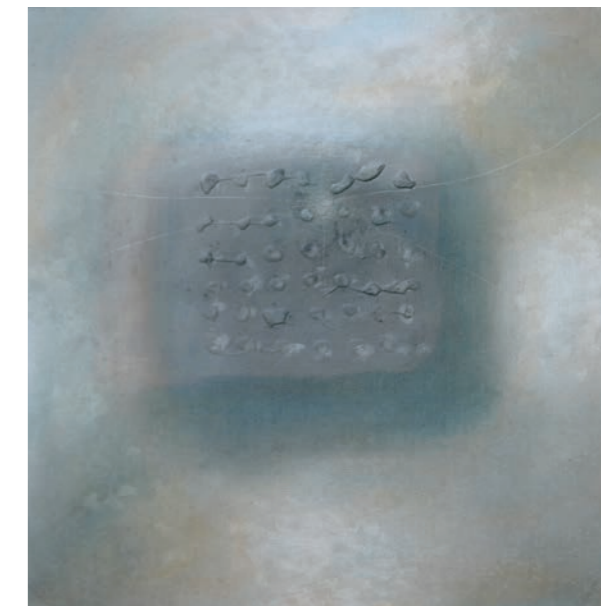
Na titulní straně:

Jasná volba, 2024, akryl, kombinovaná technika, plátno, 100 x 100 cm

Interaktivní galerie
Becherova vila

Pavel Rajdl ZA OBZOREM malba | keramika

Zahrádečky 5, 2017, kombinovaná technika, 50 x 50 cm

Zahrádečky 11, 2017, kombinovaná technika, 50 x 50 cm

Pavel Rajdl – ZA OBZOREM

Pavel Rajdl používá v obrazech z poslední necelé dekády poměrně omezenou barevnou paletu, neznámá to však, že by autorova malba působila nebarevně – černobíle. Převažují v ní valéry šedých a šedavých tónů zesvětlujících až k jasně bílé či naopak přecházejících do temné černé. V některých monochromních kompozicích dominuje modř a ještě častěji frekventuje jako zatónování ploch jinak šedobílých děl. V podobné úloze mírného zabarvení se však objevují i další barvy, například růžová, přírodní siena i umbra a častěji žlutá, která v dřívějších letech hrála v autorově malbě dominantnější roli. Formou náznaků a zjednodušených znaků jsou v obrazech vyjádřeny prvky jevové reality, ať už jde o ptáky, mraky, hory, stromy a především světlo. Fenomén světla však v Rajdlových kompozicích nemá charakter osvětlení jako takového, většinou se jedná o zvláštní světlo, které vyzařuje zevnitř obrazu. Malíř je vytváří prosvětlováním zvolených pasáží v kontextu tmavšího okolí až k nejsvětlejší části kompozic, čímž získávají zvláštní až spirituální charakter. Z jeho obvyklého způsobu traktování těchto partií cítíme, že za „exponovanou clonou světla“ ještě něco musí být, něco přitažlivě tajemného (tajemně přitažlivého), co je autorem pouze naznačeno a nedosloveno. Někdy jsou náznaky dokonce tak nezřetelné, že si nemůžeme být jisti, zda se ono tajemno neodehrává jen v našich představách. Nehalasněmu zobrazení siluet lidí, stromů, domů a dalších kompozičních prvků konkurují razantní, byť křehké linie siločar, kterými malíř s oblibou protíná malbu. Někdy jsou linie bílé, jindy šedé či černé, někdy je vytváří tenká linie barvy, jindy jsou vyškrábnuté do ještě nezaschlé vrstvy barevné hmoty či do podkladu kombinovaných technik. Gestem většinou tendují v opakovaném směru, vytvářejícím pak ve svých protnutích kompoziční střety – jakási silová pole. Ta jindy vznikají aplikací plastických prvků, jež umělec nanáší ve formě rastrů a kolem nich zatírá tmavší valér barvy, aby zdůraznil jejich hapticky cítěný třetí rozměr. Okraje těchto fragmentárních rastrů někde postupně splývají s podkladem, jinde kontrastují s okolím, přitom jakoby plují v nedefinovaném prostoru a stávají se sugestivními emblematickými znakovými poli (Zahrádečky 5, 11, 2017). Takto umocněný výraz kompozic dovoluje autorovi rozehrát citlivou harmonii ploch, linií a jemných zabarvení vzájemně se prolínajících či kontrastních vůči sobě, čímž vznikají intimní básnivé reflexe.

V podobné morfologii a především s obdobnou dávkou senzitivity vznikají Rajdlovy keramické objekty. Těžko říci, zda víc ovlivnily zkušenosti z malby a grafiky podobu jeho plastických prací či naopak, kdy malíř projevuje svou potřebu zasáhnout v textuře obrazů do vrstvy barvy i jinak než obvyklou úlohou chromatické kvality. Každopádně modelační schopnosti a taktilní senzitivita autora dává vzniknout keramickým dílům, jejichž základem je sice objem a tvar, nicméně jejich tvarosloví a charakter výrazně dotváří povrchové zpracování se zásahy na pomezí grafiky a kresby. Navíc je zdůrazněné zatřenými kysličníky kovů, popele a dalšími technologicky inovativními prostředky. Režný povrch šamotové

světlé hmoty kontrastuje s tmavým kresebným pojednáním, které umělec občas umocňuje i reálným proražením tvaru, konvenujícím s myšlenkovým konceptem objektu (Sešitej, 2015). Prostorové práce dovolují autorovi využití dalších materiálů či prvků, čímž podtrhuje svou myšlenkovou invenci, neomezenou materiálovými či technologickými konvencemi (například aplikace zrcadla pod plastikou Ještě jednou, 2013). Ačkoli je soubor keramických prací Pavla Rajdla zastoupen na výstavě menším množstvím děl než jeho obrazová část, myslím, že je dostatečnou ukázkou prolínání umělcových myšlenkových postupů a tvůrčích schopností, jež obě oblasti jeho tvorby propojuje.

Umělcovým impulsem k tvorbě bývá intenzivní (pozitivní i negativní) prožitek, jeho konkrétní smyslovost však Pavel Rajdl transformuje během tvůrčího procesu do podoby, jež je schopna přesvědčivě oslovit i nepoučeného diváka. Výše zmíněnou reflexi uměleckých postupů a objevených výrazových prostředků je možno formulovat jako autorův záměr oprostít se od popisu vnější jevové skutečnosti k osobitému vyjádření smyslu života a vnímání světa. Typická je přitom hluboká introspekce vlastního povědomí, jež více než skutkovou podstatu reality emanuje odrazy prožívání prostoru, uplynutí času, návratů ke vzpomínkám, touhám a pocitům. Jejich rezidua nalézá Rajdl ve své umělecké paměti s fascinující hloubkou kontemplativního zaujetí. Titul výstavy vychází z názvu trojice obrazů, z nichž paradoxně není na výstavě zastoupen ani jeden, přesto může naznačit směřování umělcovy cesty, kam kráčí nejen on sám, ale vede tam i nás, diváky.

Sešitej, 2015, šamot, barvítko, popel, kov, 52cm

Jan Samec

Geneze, 2024, akryl, plátno, 100 x 100 cm

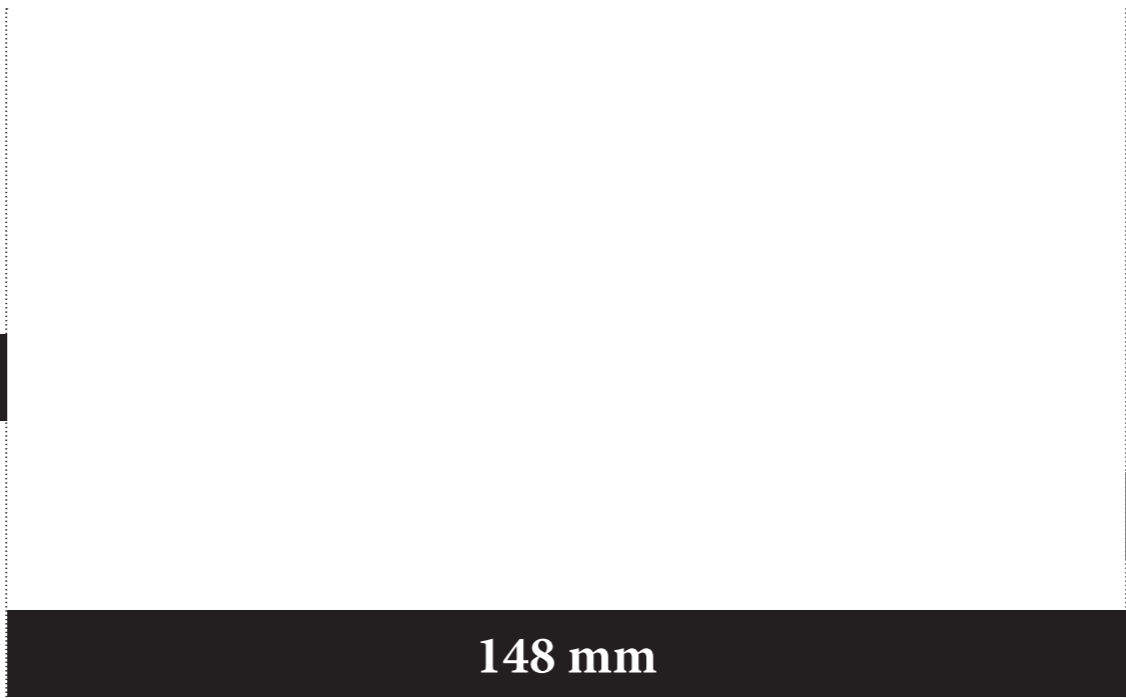

Bonne journée léto, 2021, kombinovaná technika, 70 x 100 cm

Něco na tom bude, 2017, kombinovaná technika, 100 x 70 cm

146 mm

148 mm

146 mm